

HIDAJET HIDO BIŠČEVIĆ, GENERALNI SEKRETAR SAVJETA ZA REGIONALNU SARADNJU

RCC je glavni partner Evropske komisije u ovom regionu

Vanja Lazarevski 06/06/2009 12:54

Podgorica – Savjet za regionalnu saradnju (RCC) radi na jačanju institucionalnih veza regiona sa EU i RCC se danas smatra glavnim partnerom Evropske komisije po pitanjima razvoja u jugoistočnoj Evropi, izjavio je generalni sekretar Savjeta **Hidajet Hido Biščević**.

U intervjuu za "Evropski reporter", Biščević je rekao da je energetska sigurnost regiona prioritet u djelovanju Savjeta.



Savjet za regionalnu saradnju (RCC) je službeno oformljen 27. februara 2008. godine kao nasljednik Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu, s tim što Savjetom upravljaju zemlje regiona. Paktom je upravljaо Brisel.

Savjet je operativno tijelo Procesa saradnje u jugoistočnoj Evropi (SEECOP).

RCC je nasljednik Pakta stabilnosti. Koliki je to, u stvari, posao?

Savjet za regionalnu saradnju (RCC) je međunarodna organizacija u regionalnom posjedu i pod regionalnim vođstvom. Njena misija je da promoviše međusobnu saradnju i evropske i evroatlantske integracije u jugoistočnoj Evropi na način da inspiriše razvoj u regiji u korist njenih stanovnika.

RCC zauzima središnje mjesto u mobilizaciju potencijala i talenata koji postoje u našoj regiji, posebno u vremenu kada je jugoistočna Evropa ponovo na raskršću, suočena sa dodatnim izazovima prouzročenim globalnom finansijskom i ekonomskom krizom.

No, siguran sam da s vjerom u potencijale regije i odlučnošću, kriza može biti pretvorena u nove prilike za realizaciju reformskih pojekata potrebnih za razvoj regije. Ove prilike se prvenstveno odnose na infrastrukturu, energetiku, transport, razvoj ljudskih potencijala, i jačanje vladavine prava.

Šta je do sada, pod vođstvom RCC-a, urađeno na planu jačanja institucionalnih veza regionala i EU? Koji projekti se u tom smislu smatraju krucijalnim, a koji tek predstoje?

Tokom prve godine djelovanja, RCC se pozicionirao kao glavni forum za saradnju u jugoistočnoj Evropi. Političke konsultacije koje su održane s premijerima, ministrima spoljnih poslova i drugim visoko pozicioniranim zvaničnicima članica RCC iz jugoistočne Evrope, zajedno sa sastancima između nacionalnih i RCC stručnjaka, utrli su put istraživanju i identifikovanju metoda i mehanizama saradnje u okviru RCC-a.

RCC se danas smatra glavnim partnerom Evropske komisije po pitanjima razvoja u jugoistočnoj Evropi. Radimo na uspostavljanju trajnog mehanizama saradnje između RCC Sekretarijata, RCC nacionalnih koordinatora iz jugoistočne Evrope, Evropske komisije i relevantnih finansijskih institucija, a sve u cilju podsticanja razvoja u regiji.

Kako bi se održala brza i stalna otvorena komunikacija sa svim evropskim i evrotlantskim institucijama čije je sjedište u Briselu, RCC Sekretarijat u tom gradu ima Ured za vezu. Posebni izaslanik Glavnog sekretara RCC-a je takođe aktivan i ima mandat da održava veze između RCC-a i Predsjedništva Savjeta EU.

Rad Savjeta je usmjeren na pet prioritetnih oblasti: privredni i društveni razvoj, infrastruktužrua i energija, pravosuđe i unutrašnji poslovi, saradnja u oblasti bezbjednosti, izgradnja ljudskih resursa i parlamentarna saradnja.

Šta mislite o energetskim potencijalima i potrebama Jugoistočne Evrope?

Energetska sigurnost je prioritetno područje od najvećega značaja za regiju. To se pokazalo u januaru 2009. godine kada je isporuka zemnog plina prekinuta, kao posljedica spora izvan naše regije, što je dovelo do nedostatka ovog energenta u najhladnijem dijelu godine. Pisao sam stranama u sporu, ukazujući na posljedice prekida isporuke na ljude i ekonomije u jugoistočnoj Evropi.

Potencijali regije u štednji energije su ogromni i procjenjuju se na 20 do 60 procenata, u zavisnosti od zemlje i sektora energetske potrošnje.

Krećući od činjenice da energetski projekti imaju prekogranični uticaj, uloga dodijeljena RCC-u je da osigura da se izbjegnu preklapanja i dupliranja, te da se projekti promovišu i njihovo izvođenje olakša.

Kakva je saradnja RCC-a sa Vladama zemalja članica?

RCC je u stalnom kontaktu i saradnji sa svojim članicama u prioritetnim područjima svoga djelovanja: ekonomski i društveni razvoj, energetika i infrastruktura, pravosuđe i unutrašnji poslovi, sigurnosna saradnja, izgradnja ljudskih potencijala, te parlamentara saradnja.



Uz pomoć Sekretarijata RCC-a, članice organizacije neposredno doprinose identifikovanju pojedinih aktivnosti, dok će se s realizacijom konkretnih projekata krenuti nakon njihovog usvajanja na Godišnjem sastanku RCC-a.

Spremnost da finansijski i politički pomognu razvoj jugoistočne Europe izrazilo je 45 zemalja. U čemu se sastoji ta pomoć?

Od 45 članica RCC-a, 29 njih sudjeluje u finansiranju budžeta Sekretarijata RCC-a, uključujući sve članice iz jugoistočne Europe. Ovih 29 članica ujedno čine Odbor Savjeta, dok budžet služi finansiranju aktivnosti samoga Sekretarijata, a ne projekata.

Projekte finansiraju zainteresovane međunarodne finansijske institucije i donatori kroz druga sredstva.

Kao najčešće projekte koje zemlje regionala zajednički realizuju, navode se energetski i infrastrukturni projekti, a u posljednje vrijeme i projekti iz socijalne infrastrukture i jačanja ljudskih kapaciteta. Što mislite o ReSpi, nedavno otvorenoj Regionalnoj školi za javnu administraciju, čiji je centar u Danilovgradu?

Izgradnja društva zasnovanog na znanju izazov je s kojim se suočavamo u regiji. Stoga je RCC jako zainteresovan za novosnovanu Regionalnu školu za javnu administraciju, koja će igrati značajnu ulogu u obuci javnih funkcionera članica RCC-a sa Zapadnog Balkana.

Evropska komisija i drugi međunarodni partneri aktivno sudjeluju u razvoju programa Škole. Predviđeno je i potpisivanje Memoranduma o saradnji između RCC-a i Škole u Danilovgradu, kao i članstvo RCC-a u Odboru Škole.

Na ministarskoj konferenciji organizovanoj od strane RCC-a i češkoga predsjedništva Savjeta EU-a, održanoj u Sarajevu 24. aprila, pokrenuta je izrada Regionalne istraživačko-razvojne strategije za Zapadni Balkan, koja za cilj ima stvaranje okvira za komunikaciju i saradnju među znanstvenim i istraživačkim zajednicama na Zapadnom Balkanu.

CEFTA mora biti očuvana

Iz Sarajeva je nedavno zbog ekonomске krize najavljeno podizanje carinskih stopa, čime je dovedena u pitanje CEFTA. Kako to komentarišete?

Globalna finansijska i ekonomска kriza ima oštре posljedice po regiju, ali se zemlje regiona trebaju pridržavati postojećih ugovora o slobodnoj trgovini, koji su bitni za zaštitu prava svih zemalja.

Trgovina je važan izvor i ekonomskoga rasta i siromaštva. Ako bi protekcionizam postao norma, u konačnici nitko ne bi bio pobjednik.

CEFTA mora biti očuvana jer bi u vrijeme ekonomске krize bilo neodgovorno i svakako paradoksalno otvarati „trgovinske ratove“. Politička odgovornost mora prevladati.

Nemoguće je očekivati da zemlje teže standardima zajedničkoga evropskog tržišta, a istodobno zatvaraju uzajamna tržišta u regiji.

Kakva je, po Vašem mišljenju, perspektiva jugoistočne Evrope u vremenu izazova i suočavanje sa ekonomskom i energetskom krizom? Da li je rješenje ulazak u ‘Program obnove’ i možete li nam pojasniti mehanizme ovog programa?

Teško je odvojiti energetska pitanja od globalne ekonomске krize. Na energetskom području, bolja infrastruktura koja vodi ka boljom energetskoj povezanosti, zajedno s povećanom učinkovitosti u iskorištavanju postojećih hidro-karbonskih energetskih resursa i razvojem obnovljivih energetskih resursa, svakako će nam osigurati niže cijene energije. Takav napredak bio bi ključan u smanjenu pritisku visokih cijena energije na globalnu ekonomiju.

Zajedno s EU predsjedništvom i Evropskom komisijom, RCC trenutno vrlo aktivno radi na osiguranju uključivanja jugoistočne Evrope u širu evropsku strategiju ekonomskog oporavka, da bi se osigurala dodatna sredstva i otvorio process usuglašavanja velikih razvojnih projekata.



RegionalCooperationCouncil

Inicijativa za osnivanje razvojne banke za region Jugoistočne Evrope je posljedica krize ili ima drugačiju konotaciju?

Prijedlog o osnivanju Razvojne banke jugoistočne Evrope nastao je na osnovu spoznaje da su zemlje centralne Evrope i bivše Jugoslavije jedine evropske tranzicione zemlje koje nisu članice subregionalnih razvojnih banaka ili finansijskih institucija.

Namjera je osnovati instituciju koja će osigurati povoljno dugoročno finansiranje onih područja koja nijesu odgovarajuće pokrivena sredstvima javnoga i privatnoga sektora.

RCC trenutno propituje stavove svih zainteresovanih i potencijalnih partnera ove inicijative.

Autorka je saradnica Evropskog reportera